

Załącznik do uchwały Nr XXXII/ 253 /2013
Rady Gminy Krościenko Wyżne
z dnia 19 grudnia 2013 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE KROŚCIENKO WYŻNE NA 2014 ROK

WSTĘP

Do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu. Działania podejmowane przez gminę zawarte są w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Preliminarzu do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanych corocznie przez Radę Gminy.

Wśród różnych problemów społecznych, te związane z alkoholem są jednymi z trudniejszych do rozwiązania. Nadmierne spożywanie alkoholu stanowi poważny problem dla społeczeństwa. Nadużywanie alkoholu przez jednego członka rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy i jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Na szkody spowodowane używaniem alkoholu narażeni są także pozostali mieszkańcy gminy, gdyż każdy może np. stać się uczestnikiem wypadku samochodowego spowodowanego przez nietrzeźwego kierowcę. Podejmowane działania profilaktyczne kierowane są do wszystkich mieszkańców, również niepijących, zarówno dla osób dorosłych, młodzieży i dzieci. Osiągnięcie zamierzeń będzie możliwe, jeżeli działania będą podejmowane wspólnie z przedstawicielami różnych instytucji. Jedynie współpraca daje szansę na zwiększenie efektywności działań i bardziej skuteczne rozwiązywanie problemów.

Realizacja zadań opiera się przede wszystkim na ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.).

Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Krościenko Wyżne, m. in. osoby uzależnione wraz ze swoimi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy z uzależnieniem, placówki oświatowe oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów.

Rozdział 1

Diagnoza stanu problemów alkoholach

Gmina Krościenko Wyżne liczy 5 647 mieszkańców. Na jej terenie znajduje się 9 sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych oraz 2 lokale gastronomiczne. Sprzedaż napojów alkoholowych odbywa się na podstawie zezwolenia Wójta Gminy Krościenko Wyżne, po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krościenku Wyżnym. Komisja podejmuje czynności wobec osób nadużywających alkoholu, zmierzające do poddania się leczeniu odwykowemu. Osobę, wobec której wpłynął wniosek, Komisja może skierować na badanie przez lekarzy biegłych

w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego oraz do sądu, wnioskując o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Od początku 2013 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozpatrzyła 45 wniosków w stosunku do osób nadużywających alkoholu, z czego 10 spraw zostało skierowanych do sądu w celu zastosowania obowiązkowego poddania się leczeniu odwykowemu oraz 26 wniosków do biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Jednocześnie w marcu 2013 r. została przeprowadzona wśród uczniów Gimnazjum w Krościenku Wyżnym ankieta na temat spożywania alkoholu wśród nieletnich. W badaniu udział wzięło 67 osób.

Badanie przeprowadzono na uczniach, w skład których wchodziło:

- 35 mężczyzn – 52,24%,
- 32 kobiety – 47,76%.

Na pytanie **Czy znasz osoby ze swojej grupy wiekowej, które piją alkohol?** TAK odpowiedziało 64,18% uczniów.

Uczniowie uważają, że picie alkoholu może im zaszkodzić (77,61%), lecz i tak zdarzyło się im napić alkoholu (25,37%).

Młodzi ludzie sięgali po alkohol pod wpływem innych osób (41,79%).

Badani w większości uważają, że piwo to też alkohol (85,07%).

Młodzi ludzie uważają w 55,22% iż alkohol szkodzi zdrowiu, 38,81% uważa, że alkohol wpływa negatywnie na życie rodzinne oraz wpływa na problemy finansowe (40,30%).

Rozdział 2

Mapa problemów Alkoholowych

Na terenie Gminy Krościenko Wyżne występują następujące problemy:

- 1) niewystarczająca wiedza dorosłych dotycząca uzależnień, miejsc i sposobów szukania pomocy;
- 2) obniżenie się wieku inicjacji alkoholowej u dzieci i młodzieży;
- 3) niewystarczająca wiedza i umiejętności rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- 4) występowanie przemocy domowej i innych dysfunkcji w rodzinie z problemem alkoholowym;
- 5) nadużywanie alkoholu przez młodzież w związku z łagodzeniem stresu wynikającego z bezrobocia oraz braku umiejętności konstruktywnego sposobu spędzenia nadmiaru wolnego czasu;
- 6) zwiększenie częstotliwości sięgania po alkohol przez dzieci i młodzież szkolną.

Rozdział 3

Cele i założenia programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok ma na celu:

- 1) zmniejszenie skali nadużywania alkoholu oraz ograniczenie ich aktywnych skutków;
- 2) przygotowywanie młodego pokolenia do trzeźwego stylu życia;
- 3) wczesną profilaktykę i edukację w zakresie uzależnień;
- 4) pomoc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych osobom nadużywającym alkohol oraz członkom ich rodzin doznającym szkód z tego powodu;

- 5) profilaktykę i edukację w środowisku lokalnym w zakresie zagrożeń uzależnieniami ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży;
- 6) wspieranie przedsięwzięć wolnego czasu i propagowania zdrowego stylu życia wolnego od nałogów u młodych i dorosłych mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne;
- 7) ograniczenie dostępności do alkoholu szczególnie osób młodych;
- 8) eliminowanie z rynku alkoholowego naruszeń prawa, które wynikają z przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 4 **Zadania profilaktyczne**

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Ustawa precyzuje 6 zadań profilaktycznych, tj.:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Gmina Krościenko Wyżne realizuje 4 zadania rozwinięte poniżej:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zadanie to realizowane będzie w formie:

- 1) prowadzenia Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego przez specjalistę do spraw psychoterapii uzależnień. Są to zajęcia przeznaczone dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- 2) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której zadaniem jest podjęcie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych. Motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia;
- 3) współpracę z placówkami lecznictwa odwykowego w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych od alkoholu oraz z biegłymi sądowymi w zakresie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego oraz związane z tym opłacanie kosztów;
- 4) propagowanie telefonu zaufania dla osób uzależnionych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Wykonanie tego zadania planuje się zrealizować poprzez:

- 1) współpracę z placówkami leczniczymi w rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 2) osoby, które poprzez nadużywanie alkoholu powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (art. 24 ustawy);
- 3) organizowanie i finansowanie programów profilaktycznych w szkołach znajdujących się na terenie gminy;
- 4) propagowanie telefonu zaufania dla ofiar przemocy domowej;
- 5) inne zadania zorientowane na osobę czy też rodzinę.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. W ramach prowadzonej profilaktyki podejmowane będą następujące działania:

- 1) informowanie społeczności gminy – strona internetowa, o problemach alkoholowych, skutkach i przyczynach nadużywania alkoholu;
- 2) zorganizowanie wigilii integracyjnej;
- 3) prowadzenie działalności Klubu Seniora;
- 4) organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez:
 - a) prowadzenie Świetlicy Młodzieżowej i jej wyposażenie,
 - b) wyposażenie placu zabaw i placów rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży oraz mieszkańców gminy,
 - c) zorganizowanie imprezy integracyjnej „Opłatek młodzieżowy 2014 r.” promującej trzeźwość w Gminie Krościenko Wyzne,
 - d) promowanie Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”,
 - e) prowadzenie zajęć Zespołu Wokalno – Instrumentalnego,
 - f) zorganizowanie zabawy „Mikołajkowej” dla dzieci,
 - g) prowadzenie Klubu młodego szachisty i warcabisty i sfinansowanie jego wyposażenia,
 - h) zorganizowanie rodzinnego turnieju tenisa stołowego,
 - i) prowadzenie Klubu Młodzieżowego i sfinansowanie jej działalności,
 - j) zorganizowanie wypoczynku letniego w formie tygodniowych rekolekcji,
 - k) zorganizowanie wypoczynku w formie obozu harcerskiego letniego i zimowego,
 - l) zakup polarów dla drużyny harcerskiej,
 - m) wprowadzanie programów profilaktycznych i koncertów stosownie do potrzeb,
 - n) prowadzenie zajęć rekreacyjno – rehabilitacyjnych dla osób starszych,
 - o) prowadzenie zajęć Aerobiku,
 - p) działalność Bractwa Trzeźwościowego;
- 5) współpracę z organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi i kościołem katolickim w zakresie promocji zdrowia i propagowania trzeźwości;
- 6) organizowanie szkoleń dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 7) zakup materiałów biurowych wykorzystywanych przy pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

8) prowadzenie innych zadań wynikłych w trakcie pracy profilaktycznej stosownie do potrzeb.

2. Zaplanowane działania pozwolą przede wszystkim utrzymać wypracowany system pomocy i wsparcia skierowany do osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, ograniczyć zakres zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu, a także rozwijać poziom świadomości społeczeństwa w zakresie zagrożeń związanych z używaniem alkoholu.

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych prowadzone przez Policję oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem prawidłowego oznakowania i informowania o szkodliwości napojów alkoholowych, a także sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim.

2. W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny.

Osiągnięciu zamierzeń ma służyć rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, wzrost społecznej świadomości dotyczącej tematyki, doskonalenie współpracy pomiędzy osobami i instytucjami oraz zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej.

Rozdział 5

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Za podejmowanie czynności, które mają na celu inicjowanie i realizowanie działań związanych z profilaktyką alkoholową i rozwiązywaniem problemów alkoholowych osoby wchodzące w skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości **75,00 zł brutto** za każdy dzień pracy w Komisji.

Rozdział 6

Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składa Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu do końca I kwartału za rok poprzedni.

2. Wójt Gminy informuje Pełnomocnika Wojewody do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o realizacji Gminnego Programu.